

Değerli İstinyeliler,
Saygıdeğer okurlarımız,

2025 yılının bu ilk Bülteni'nde, yine kamu diplomasisi açısından önemli gördüğümüz konuları ele aldık. Bunların başında, kamu diplomasisinin demokrasi ve insan haklarının yaygınlaşmasına olabilecek katkılar ve bu bağlamdaki ikilem yer almaktadır. Batı, bu değerleri kamu diplomasisine temel alırken, son Gazze savaşındaki insani trajedilere kayıtsız kalışı, bu ikilemin esasını oluşturmaktadır. Bu konumuzu Türkçe'nin yanı sıra İngilizce, Almanca, Fransızca ve Arapça sunuyoruz.

Bir diğer konumuz ise bilim diplomasisi. İstinye Üniversitesi bünyesindeki bir araştırma merkezi olarak üniversitemizin, özellikle tıp, mühendislik ve temel bilimler alanlarında, ülkemizin bilimine ne denli katkılarda bulunduğunu gururla izliyoruz. Bilim diplomasisi, artan bilimsel araştırmalar ve bunların çıktlarıyla dünyaya açılmamıza ve ulusal imajımıza önemli katkılar yapacaktır.

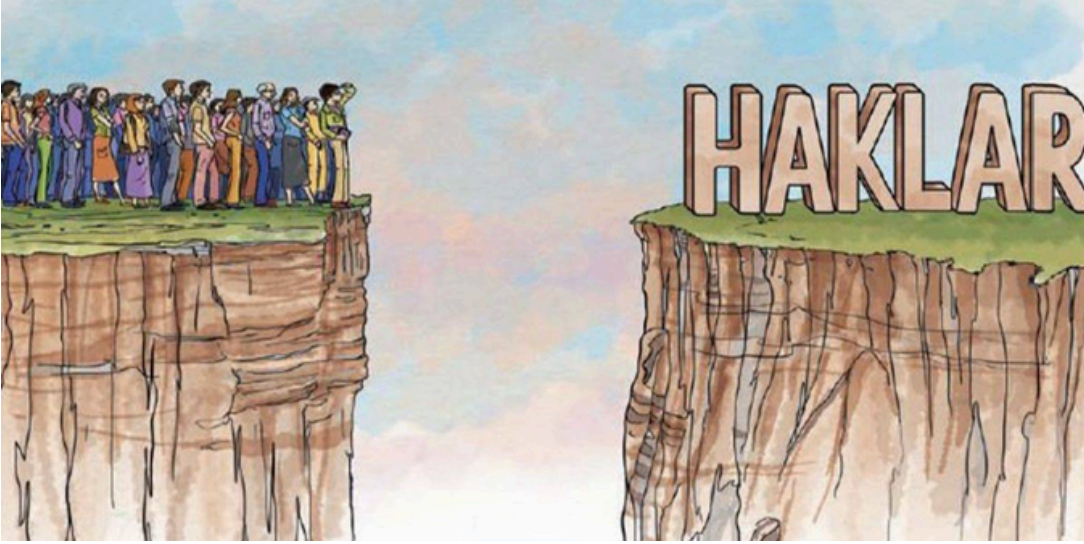
Son konumuz, göç diplomasisi. Türkiye, coğrafi konumu itibariyle tarih boyunca göç akımlarına hedef olmuştur. Bazen bir geçiş ülkesi, çoğunlukla da geçici veya kalıcı göçmenlerin hedef coğrafyası olan ülkemiz, uzun bir göç ve göçmenlere insani muamele deneyimine sahiptir. Bu konuda norm ve standart belirleyici bir ülke olduğumuza eminiz. Günümüzün önemli küresel konularından biri olan göç olgusuna, göç diplomasisi bağlamında bakışın Türkiye açısından önemli bir unsur olduğu da bir gerçektir. Daha önce de ele aldığımız bu konuyu, ileride de işlemeye devam edeceğiz.

İyi okumalar diler, saygılarımızı sunarız.

KADAM Yönetim Kurulu

Demokrasi ve İnsan Hakları Değerlerinin İhraç Aracı Olarak Kamu Diplomasisi ve Siyasal İkilemler

Kamu diplomasisi, bir ülkenin, başka bir ülkenin halkına doğrudan ulaşarak kendi değerlerini, politikalarını ve kültürünü tanıtmaya yönelik bir süreçtir. Bu diplomasi türü yalnızca hükümetler arası ilişkileri değil, aynı zamanda halklar arasındaki anlayışı ve iş birliğini güçlendirmeyi amaçlar. Demokrasi ve insan hakları değerlerinin ihracı bağlamında kamu diplomasisi, önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Batı'da yeşeren bu yaklaşım, özgürlük, insan hakları ve hukukun üstünlüğü gibi evrensel demokratik değerlerin yayılması için elverişli kabul edilmektedir. Ancak, arka planda Batı'nın ideolojik ve hegemonik tavrı gözden kaçmamaktadır.

Hiç kuşkusuz, Batı ülkelerince uygulanan kamu diplomasisinin hedefindeki ülkelerde insan hakları ve demokrasi değerlerinin yayılmasına katkıda bulunduğu doğrudur. Bu süreçte devletler ve sivil toplum kuruluşları, uluslararası arenada bu değerleri teşvik etmek ve korumak için çeşitli stratejiler kullanır.

Bu çerçevede, insan hakları ve demokrasi konularına ağırlık verilmekte ve bu maksatla eğitim, değişim ve bilgilendirme kampanyaları uygulanmaktadır. Medya ve iletişim araçları bu maksatla kullanılmakta, uluslararası iş birliklerine önem verilmektedir. Batı kamu diplomasisi, bu konularda şampiyonluğu elden bırakmamakta, kamu diplomasisi paradigmasını “ulvi” hedefler noktasında inşa ettiği iddiasını korumaktadır.

Bununla birlikte, kamu diplomasisinin, deklare edilen tüm insan hakları ve demokrasi odaklı söylemlere rağmen, bir hegemonya aracı olarak kullanıldığı gerçeği saklanmamaktadır. Dünyanın çeşitli bölgelerinde en temel insan haklarını çiğneyen devletlere karşı büyük müsamaha gösteren ve bu devletlerin yaptıklarına gözlerini kapatan Batı kamu diplomasisi, inandırıcılığını yitirmektedir.

7 Ekim 2023 tarihinde Gazze’de başlayan çatışma ve on binlerce masum insanın hayatını kaybetmesine yol açan katliama karşı tepki gösterenlere sert müdahalelerde bulunan, katliamcılarını her ne pahasına olursa olsun desteklemekten vazgeçmeyen hükümetlerin, insan hakları ve demokrasi temelli kamu diplomasisi söylemlerinin ne ölçüde geçerli olduğu sorgulanmalıdır. Barışa, istikrara ve toplumlar ile kültürler arasındaki iyi ilişkilere katkı yapması beklenen kamu diplomasisinin bu siyasi ikileme kurban edilmesi, küresel insan hakları ve demokrasi değerleri açısından hiç de umut verici değildir.

Public Diplomacy and Political Dilemmas as a Means of Exporting the Values of Democracy and Human Rights

Public diplomacy is the process by which a country directly addresses the people of another country to promote its values, policies, and culture. This type of diplomacy aims to strengthen not only intergovernmental relations but also understanding and cooperation between peoples. Public diplomacy is used as an important tool in the context of exporting the values of democracy and human rights. This approach, which flourished in the West, is seen as conducive to the spread of universal democratic values such as freedom, human rights, and the rule of law. However, the ideological and hegemonic attitude of the West cannot be overlooked.

It is undoubtedly true that the public diplomacy practiced by Western countries contributes to the spread of human rights and democratic values in target countries. In this process, states and civil society organizations use various strategies to promote and protect these values in the international arena.

In this framework, human rights and democracy issues are emphasized, and education, exchange, and information campaigns are carried out. Media and communication tools are used, and international cooperation is emphasized. Western public diplomacy remains the champion in these matters and maintains that it has built its public diplomacy paradigms on the basis of 'lofty' goals.

However, the fact that public diplomacy is used as an instrument of hegemony, despite all the human rights and democracy-oriented discourses, cannot be hidden. Western public diplomacy, which shows great tolerance toward states that violate the most basic human rights in various parts of the world and turns a blind eye to what these states do, is losing its credibility.

On 7 October 2023, we must question the validity of the public diplomacy discourses based on human rights and democracy from those governments that react harshly to those who oppose the conflict that started in Gaza and the massacre that led to the loss of tens of thousands of innocent lives, and that do not stop supporting the mass murderers at any cost. Sacrificing public diplomacy, which should contribute to peace, stability, and good relations between societies and cultures, to this political dilemma is not promising for global human rights and democracy values.

Public Diplomacy und politische Dilemmata als Mittel zur Verbreitung der Werte von Demokratie und Menschenrechten

Unter Public Diplomacy versteht man den Prozess bei dem ein Land direkt auf die Bevölkerung eines anderen Landes zugeht, um für seine Werte, Politik und Kultur zu werben. Diese Art der Diplomatie soll nicht nur die zwischenstaatlichen Beziehungen, sondern auch das Verständnis und die Zusammenarbeit zwischen den Völkern stärken. Die öffentliche Diplomatie wird als wichtiges Instrument im Zusammenhang mit dem Export von Demokratie und Menschenrechtswerten eingesetzt. Dieser Ansatz, der im Westen seine Blütezeit erlebte, gilt als günstig für die Verbreitung universeller demokratischer Werte wie Freiheit, Menschenrechte und Rechtsstaatlichkeit. Allerdings darf die ideologische und hegemoniale Haltung des Westens nicht außer Acht gelassen werden.

Es ist zweifellos richtig, dass die öffentliche Diplomatie der westlichen Länder zur Verbreitung von Menschenrechten und demokratischen Werten in den Zielländern beiträgt. In diesem Prozess setzen Staaten und zivilgesellschaftliche Organisationen verschiedene Strategien ein, um diese Werte auf der internationalen Bühne zu fördern und zu schützen.

In diesem Rahmen werden Menschenrechts und Demokratie Themen in den Vordergrund gestellt und zu diesem Zweck Bildungs-, Austausch- und Informationskampagnen durchgeführt. Zu diesem Zweck werden Medien- und Kommunikationsinstrumente eingesetzt und die internationale Zusammenarbeit wird betont. Die westliche öffentliche Diplomatie ist in diesen Fragen nach wie vor führend und behauptet, dass sie ihre Paradigmen der öffentlichen Diplomatie auf der Grundlage „hehrer“ Ziele entwickelt hat.

Die Tatsache, dass Public Diplomacy trotz aller deklarierten menschenrechts- und demokratieorientierten Diskurse als Hegemonieinstrument eingesetzt wird, lässt sich jedoch nicht verbergen. Die westliche Public Diplomacy, die sich gegenüber Staaten, die in verschiedenen Teilen der Welt die elementarsten Menschenrechte verletzen, sehr tolerant zeigt und die Augen davor verschließt, was diese Staaten tun, verliert ihre Glaubwürdigkeit.

Am 7. Oktober 2023 sollte man sich fragen, inwieweit die auf Menschenrechten und Demokratie basierende öffentliche Diplomatie der Regierungen, die harte Reaktionen gegenüber denjenigen zeigen, die gegen den Konflikt im Gazastreifen und das Massaker, dem Zehntausende unschuldiger Menschen zum Opfer fielen, reagieren, und die nicht aufgeben, die Massenmörder um jeden Preis zu unterstützen, gültig ist. Dass die öffentliche Diplomatie, die zu Frieden und Stabilität und guten Beziehungen zwischen Gesellschaften und Kulturen beitragen soll, diesem politischen Dilemma geopfert wird, ist für die globalen Werte der Menschenrechte und der Demokratie nicht vielversprechend.

La diplomatie publique et les dilemmes politiques comme moyen d'exporter les valeurs de la démocratie et des droits de l'homme

La diplomatie publique désigne le processus par lequel un pays s'adresse directement à la population d'un autre pays pour promouvoir ses valeurs, ses politiques et sa culture. Ce type de diplomatie vise à renforcer non seulement les relations intergouvernementales, mais aussi la compréhension et la coopération entre les peuples. Dans le contexte de l'exportation des valeurs de la démocratie et des droits de l'homme, la diplomatie publique est un outil important. Cette approche, qui s'est développée en Occident, est considérée comme favorable à la diffusion des valeurs démocratiques universelles telles que la liberté, les droits de l'homme et l'État de droit. Toutefois, l'attitude idéologique et hégémonique de l'Occident ne doit pas être négligée.

Il est indéniable que la diplomatie publique pratiquée par les pays occidentaux contribue à la diffusion des droits de l'homme et des valeurs démocratiques dans les pays cibles. Dans ce processus, les États et les organisations de la société civile utilisent diverses stratégies pour promouvoir et protéger ces valeurs sur la scène internationale.

Dans ce contexte, les questions relatives aux droits de l'homme et à la démocratie sont mises en avant et des campagnes d'éducation, d'échange et d'information sont déployées à cette fin. Les médias et les outils de communication sont utilisés à cette fin, et la coopération internationale est encouragée. La diplomatie publique occidentale reste la championne en la matière et continue d'affirmer qu'elle a construit ses paradigmes de diplomatie publique sur la base d'objectifs « nobles ».

Cependant, le fait que la diplomatie publique soit utilisée comme un outil d'hégémonie malgré tous les discours déclarés sur les droits de l'homme et la démocratie ne peut être caché. La diplomatie publique occidentale, qui fait preuve d'une grande tolérance à l'égard des États qui violent les droits de l'homme les plus fondamentaux dans diverses parties du monde et qui ferme les yeux sur ce que ces États font, perd sa crédibilité.

Le 7 octobre 2023, il conviendra de s'interroger sur la validité des discours de diplomatie publique fondés sur les droits de l'homme et la démocratie des gouvernements qui réagissent durement à ceux qui s'opposent au conflit qui a éclaté à Gaza et au massacre qui a entraîné la perte de dizaines de milliers d'innocents, et qui ne cessent de soutenir à tout prix les meurtriers de masse. Le sacrifice de la diplomatie publique, qui est censée contribuer à la paix, à la stabilité et aux bonnes relations entre les sociétés et les cultures, à ce dilemme politique, n'est pas prometteur pour les valeurs mondiales des droits de l'homme et de la démocratie.

الدبلوماسية العامة والمعضلات السياسية كوسيلة لتصدير قيم الديمقراطية وحقوق الإنسان

تشير الدبلوماسية العامة إلى العملية التي يتواصل من خلالها بلد ما مباشرة مع شعب بلد آخر للترويج لقيمه وسياساته وثقافته. ولا يهدف هذا النوع من الدبلوماسية إلى تعزيز العلاقات الحكومية الدولية فحسب، بل يهدف أيضًا إلى تعزيز التفاهم والتعاون بين الشعوب. وتستخدم الدبلوماسية العامة كأداة مهمة في سياق تصدير الديمقراطية وقيم حقوق الإنسان. ويعتبر هذا النهج، الذي ازدهر في الغرب، مواتياً لنشر القيم الديمقراطية العالمية مثل الحرية وحقوق الإنسان وسيادة القانون. ومع ذلك، لا يمكن التغاضي عن الموقف الأيديولوجي والهيمنة في الغرب.

مما لا شك فيه أن الدبلوماسية العامة التي تمارسها الدول الغربية تساهم في نشر قيم حقوق الإنسان والديمقراطية في الدول المستهدفة. وفي هذه العملية، تستخدم الدول ومنظمات المجتمع المدني استراتيجيات مختلفة لتعزيز وحماية هذه القيم على الساحة الدولية.

وفي هذا الإطار، يتم التركيز على قضايا حقوق الإنسان والديمقراطية ويتم تنفيذ حملات التثقيف والتبادل والإعلام لهذا الغرض. وتستخدم وسائل الإعلام وأدوات التواصل لهذا الغرض، كما يتم التأكيد على التعاون الدولي. وتبقى الدبلوماسية العامة الغربية هي الرائدة في هذه المسائل، وهي تدعي أنها بنت نماذج الدبلوماسية العامة على أساس أهداف "سامية".

ومع ذلك، لا يمكن إخفاء حقيقة أن الدبلوماسية العامة تُستخدم كأداة للهيمنة على الرغم من كل الخطابات المعلنة المتعلقة بحقوق الإنسان والديمقراطية. فالدبلوماسية العامة الغربية، التي تبدي تسامحاً كبيراً تجاه الدول التي تنتهك أبسط حقوق الإنسان في مختلف أنحاء العالم وتغض عينيها عما تقوم به هذه الدول، تفقد مصداقيتها.

وينبغي التساؤل عن مدى صحة خطابات الدبلوماسية العامة القائمة على حقوق الإنسان والديمقراطية للحكومات التي تبدي ردود فعل قاسية تجاه من يتفاعلون مع من يتفاعلون مع الصراع الذي بدأ في غزة والمجزرة التي أدت إلى سقوط عشرات الآلاف من الأبرياء، والتي لا تتخلى عن دعم القتلة مهما كان الثمن. إن التضحية بالدبلوماسية العامة التي من المفترض أن تساهم في تحقيق السلام والاستقرار والعلاقات الطيبة بين المجتمعات والثقافات من أجل هذه المعضلة السياسية لا يبشر بالخير بالنسبة لقيم حقوق الإنسان والديمقراطية العالمية.

Bilim Diplomasisi ve Küresel Etkileri

Bilim diplomasisi, bilimsel iş birlikleri aracılığıyla uluslararası ilişkileri geliştirme çabalarını ifade eder. Bu yaklaşım, devletler ve bilim insanları arasında sınır ötesi iş birliğini teşvik ederek, ortak sorunlara çözüm arayışında bulunmayı amaçlar. Küreselleşen dünyada, bilim diplomasisi hem bilimsel ilerlemeyi hızlandıran hem de siyasal ilişkileri güçlendiren önemli bir araç haline gelmiştir.

Bilim diplomasisi, yalnızca bilimsel bilgi paylaşımını değil, aynı zamanda ülkeler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesini de sağlayan kritik bir araçtır. Küresel sorunlara çözüm bulmada ve barışın tesisinde oynadığı rol, bilim diplomasisinin önemini artırmaktadır. Gelecekte, bu alandaki iş birliklerinin daha da yaygınlaşması, dünya genelinde daha adil ve sürdürülebilir bir düzenin oluşmasına katkı sağlayabilir.

Bilim diplomasisi, ülkelerin yumuşak güç stratejisinin bir parçasıdır. Örneğin, uzay keşif projeleri veya Nobel ödülleri gibi başarılar, ülkelerin bilimsel imajını güçlendirmekte ve uluslararası alanda prestij kazandırmaktadır.

Bilim diplomasisinin uygulanmasında bazı zorluklar bulunmaktadır. Finansal kaynak eksikliği politik gerilimler ve bilimsel bilgiye erişimdeki eşitsizlikler, bu alandaki ilerlemeyi engelleyebilir. Ancak, teknolojinin gelişimi ve bilimsel iş birliklerinin artan önemi, bilim diplomasisinin geleceği için umut vericidir.

Türkiye, coğrafi konumu ve bilimsel potansiyeli nedeniyle bilim diplomasisinde önemli bir aktör olma potansiyeline sahiptir. TÜBİTAK gibi kurumlar aracılığıyla, Avrupa Birliği ve Ortadoğu ülkeleriyle yürütülen projeler, bu alandaki etkinliğini göstermektedir. Özellikle yenilenebilir enerji ve sağlık teknolojileri gibi stratejik alanlarda uluslararası iş birlikleri, Türkiye'nin bilim diplomasisine katkısını artırmaktadır.

Göç Diplomasisi: Küresel İş Birliği ve Çatışma Yönetimi

Göç diplomasisi, ülkelerin uluslararası göç hareketlerini düzenlemek ve yönetmek amacıyla yürüttüğü politik ve diplomatik çabaları ifade etmektedir. Özellikle son yıllarda uluslararası göç, yalnızca insani bir mesele değil, aynı zamanda da ekonomik, sosyal ve güvenlik boyutlarıyla uluslararası ilişkilerin merkezinde yer alan bir konu haline gelmiştir. Bu bağlamda, göç diplomasisi hem devletlerin kendi çıkarlarını savunması hem de küresel işbirliğini teşvik etmesi açısından kritik bir araçtır.

Göçün temel nedenleri arasında savaşlar, ekonomik yoksulluk, doğal afetler ve iklim değişikliği gibi faktörler bulunmaktadır. Bu tür zorlayıcı koşullar, milyonlarca insanı daha iyi bir yaşam arayışıyla ülkelerini terk etmeye zorlamaktadır. Özellikle Ortadoğu, Afrika ve Asya'nın bazı bölgelerinden küresel kuzeye doğru olan göç dalgaları hem göç veren hem de göç alan ülkeler için ciddi sorunlara neden olmaktadır. Göçmenlerin gittikleri ülkelerdeki yaşamsal hakları, temel insan haklarının korunması ve ekonomik yükün paylaşımı gibi konular, uluslararası iş birliğini gerektiren karmaşık sorunlar arasında yer alır.

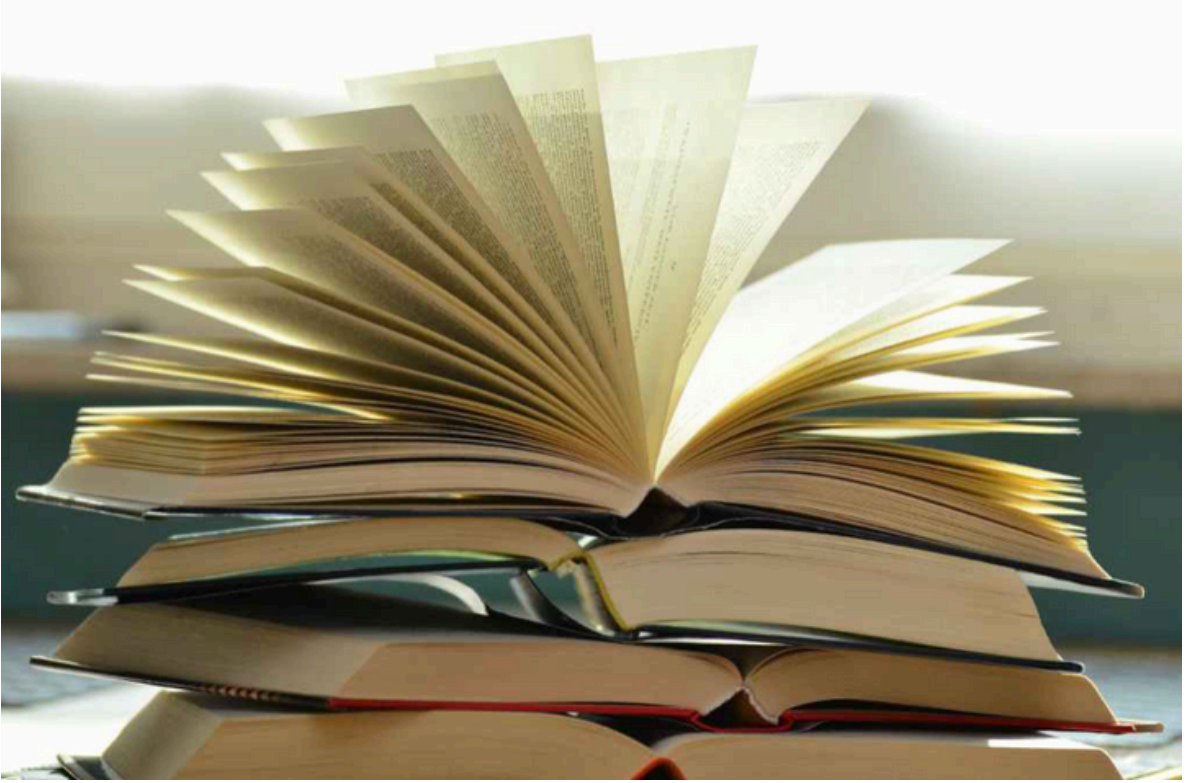

Göç diplomasisi günümüzde uluslararası toplumun göçle ilgili sorunlara çözüm bulma çabalarının merkezindedir. Bu diplomasi türü, genellikle şu hedeflere odaklanır:

- 1. Göç Akımlarının Yönetimi:** Göç hareketlerini düzenlemek için iki veya daha fazla ülke arasında yapılan anlaşmalar, göç diplomasisinin temel araçlarından biridir.
- 2. İnsani Yardım ve Koruma:** Göç diplomasisi, mültecilerin ve yerinden edilmiş kişilerin temel haklarının korunmasını sağlamayı amaçlar. Bu bağlamda Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), İnsan Hakları Yüksek Komiserliği (OHCHR) ve Uluslararası Göç Örgütü (IOM) gibi kuruluşlar diplomatik süreçlerde kritik bir yere sahiptir.
- 3. Yönetişim ve Kapsayıcı Politika Geliştirme:** Göç diplomasisi, göç alan ülkelerin sosyal ve ekonomik kalkınmasını destekleyen politikaların geliştirilmesine katkıda bulunur. Bu tür politikalar, göçmenlerin topluma entegrasyonunu kolaylaştırırken, aynı zamanda ev sahibi ülkenin ekonomik büyümesine katkı sağlar.

Göç diplomasisi, ülkeler arası iş birliğini teşvik ederken, aynı zamanda çıkar çatışmalarını da beraberinde getirebilir. Göçmen kabul kotası, mali destek mekanizmaları ve sınır güvenliği gibi konular, özellikle göç alan ülkeler arasında gerginlik yaratabilir. Buna rağmen, Paris İklim Anlaşması ve Küresel Göç Paktı gibi uluslararası çabalar, göçün yönetimine ilişkin ortak bir zemin oluşturmayı hedeflemektedir.

Türkiye, hem bir geçiş ülkesi hem de bir hedef ülke olarak, göç diplomasisinde önemli bir aktördür. Özellikle Suriye iç savaşından sonra milyonlarca mülteciye ev sahipliği yapan Türkiye, bu konuda küresel işbirliğinin güçlendirilmesi için çeşitli girişimlerde bulunmuştur. Avrupa ile yaptığı anlaşmalar ve uluslararası platformlarda üstlendiği roller, Türkiye'nin göç diplomasisindeki etkinliğini göstermektedir.

Değerli okurlarımız, kadam.istinye.edu.tr adresli web sayfamızı da izlemenizi ve eleştirilerinizi kadam@istinye.edu.tr adresimize iletmenizi istirham ediyoruz.